

FETHİ BEYİN İZMİR ZİYARETİNE AİT MUHTELİF İNTİBALAR

Bir nokta- nın tasrihi

Ankara, 8 (A.A.) — Tebliğdir: Reiscümhur Gazi M. Kemal Hz. nin yeni S. C. fırkasına karşı Devlet reisi olarak vaziyetleri kendi aleni mektuplarında musarrahtır. Buna rağmen şurada burada sarahaten ve imaan Reiscümhur Hz. nin yeni fırka ile beraber olduğu halka ifade ve işaa edilmektedir. Bu gibi ifade ve işaalar hakikate tamamen ve kat'iyen muhaliftir.

Manisa'da..

Halk, Meb'uslarından Acı Acı Sikâyet Etti..

İzmir, 8 (Hususi surette giden arkadaşımızdan) — Serbest Cümhuriyet fırkası lideri Fethi Beyi hâmil olan tren-Manisa'ya sabah sekizi yirmide hareket etmişti. Halk Fethi Beyin hareketini evvelce öğrenmiş olduğundan istasyonu doldurmuştu. Dehşetli bir alkış içinde: — Gene bekleriz Fethi Bey; diye bağıyorlardı.

Halkın her geçtiği yol üzerinde tesadüf edilen fabrikalar birer dakika işi durduruyor, memurları binaların önünde sıraya dizilerek şapkalarını havaya atıyor, selâm veriyorlardı.

Dikili istasyonunda tren durduğu zaman etrafı mahşer gibi bulduk. Bu sırada köy kahvecisi ilerledi.

[Devamı 3 üncü sayfada]

İkinci piyankomunun kuponları yakında başlayacaktır. Tafsilâtını bekleyiniz.

Yukarda: Halk deniz kenarında toplanmış, bekliyor. Ortada: Seferihisar heyeti. Altta Fethi B, Izmirliiler arasında. En altta da yaralanan Kemal B.

Manisada Bir Kişinin Ayağı Kırıldı Üç Kişi Yaralandı, Ayrıca Süngü İle Yaralananlar Var. İzmir'de Grev

İzmir, 8 (Hususi) — Bugün Manisanın kurtuluş günü mü-nasebetile şehir baştan başa donanmıştır. Fethi Beyin ziyareti, tezahüratı büsbütün coşkunlaştırmıştır. Kalabalıktan belediye'nin parmaklıkları çöktü, bir seyircinin ayağı kırıldı. Üç kişi yaralandı. Halk Fethi ve Hizmet gazetesi sahibi Zeynel Besim Beylere ziyafet verdi. Az sonra vali ve belediye reisi, fırka kumandanı Fethi Beyi ziyarete geldiler. Fethi Bey ziyareti iade etti. Sabahleyin halkın kalabalığını men etmek için askere süngü taktırmış idi. Kalabalığın dağıtılması ihtar edildi. Fakat Halk anlamıyordu. İşte burada altı kişi yaralandı.

Yaraları hafiftir. Ölen yoktur, yaralılar memleket hastanesine nakledilmişlerdir. mülhaktan heyetler gelmiştir. Teşkilât, aza kaydine, belediye namzetlerinin tesbitine başlandı, Fethi Bey meclis reisi Kâzım Paşayı ziyaret etmek için hareket etti. Otomobille takip ediyorlardı. Bu hadise hakkında gazeteci arkadaşlar bize şu telgrafı

göndermişlerdir:

Yolda Manisa dağının yürek mevkiinde 300 metre derinliğindeki yerin başında otomobilmiz kırıldı. Tekerlekler yara uçtu. Milliyet muhabiri Sait, Vakıtcı Halûk, Sabri hafifçe kollarından, dişlerinden, Cümhuriyetçi Feridun başından, Yarıncı Burhan bacağından, yüzünden yaralanmış, Yeni Asırçı Şükrü

ayılmıştır. Yaralarımız tehlikeli değildir. Kazayı dağın başına çıkmış olan Fethi beyin otomobili gördü. Yedi kişiyi almak imkânı yoktu. İlerdeki karakoldan imdat göndermek üzere yola devamladılar. Dört saat yürek mevkiinde çakal sesi dinledik. Şimdi İzmirdeyiz. Yarın kurtuluş bayramından sonra Fethi B. Aydına hareket edecektir.

Söylenildiğine göre sabahleyin Menemende kaymakam tezahürata mani olmuş, jandarma süngü takmış, hadise olmadan ahali dağılmıştır.

Son Posta sahiplerinden Ekrem B. trendeydi kazada yoktu. Sait, Burhanettin, Feridun, Sabri, Halûk, Cemalettin

Kaza mahallinden şimdi geldik. Sabahleyin İzmir incir amelesi grev yapmış. (5000) amele incir depolarına hücum ederek yemiyelerinin yükseltmesini istemişler. Jandarma müdahale etmiş, silâh istimal edilerek dağıtılmıştır. (3) kişi yaralanmıştır. Hadise devam etmemiştir. Grev devam etmektedir. Fethi B. Aydın'a gidiyor.

Bugünün Meselelerinden

Şakir B. Neşriyatımıza Cevap Veriyor!?

İktisat vekili Şakir Bey gazetemizin Alpullu Şeker fabrikası ile traktör meseleleri hakkındaki neşriyatına cevap verdi.

Şakir Bey yazdıklarımızın bir kısmına kapalı ve mutlak cevaplar vererek geçiyor, bir kısmını da meskût geçmeyi tercih ediyor. Biz, bugün Şakir Beyin cevaplarını tetkik ve tahlil edeceğiz ve cevapsız bıraktığı suallerimizi tekrar ederek kendisinden tekrar cevap isteyeceğiz.

1 — Şakir Bey evvelâ Hayri Beyle Alpullu şeker fabrikasında hissedar olmaktan başka hiçbir akrabalığı, ve ortaklığı olmadığını söylüyor.

Biz iddia ediyoruz: Hayri Bey komسیونcudur. Alpullu fabrikasının hem müdür ve hem de komسیونcudur. Fabrikaya ait bütün makineleri Hayri Bey getirmiştir. Ve bu yüzden Hayri Bey mühim bir komسیون almıştır.

Şakir bey şirketin idare meclisi reisi dir ve Hayri beyin dostudur.

Hayri Bey Lanz traktörünün Türkiye acenteliğinde Şakir Beyle ortaktır, ve bu mümessillik için fabrika ile yapılan mukavelede Hayri ve Şakir Beylerin isimleri beraber zikredilmektedir.

2 — Beş sene evvel Şeker inhisarına Avrupadan sipariş edilen şekerler için münakasa açıldı, ve Hayri Beyin en az fiat verdiği doğrudur. Fakat münakasa yapılırken muayyen bir müddet tayin edilmiş ve birçok şeker komسیونcuları vadenin kısıtlığına binaen yüksekçe fiat teklif etmişlerdi.

[Devamı 7 inci Sayfada]

Halkın Daveti

Halk — Halk Firkasından isen ayağı buyur da aramıza karışiver bakalım...

(2) VE (3) ÜNCÜ SAYFALARDA:

MÜHİM HABERLER VARDIR. BİR HEYET SON HADİSELERİ TAHKİK ETMİYE BAŞLAMISTIR.

Halkın Sesi

Fethi Beyin
Nutku Ve Efkârı
Umumiye

Fethi B. İzmir'de evvelki gün bir nutuk verdi. Bu nutuk memleketinde derin akisler yaptı. Bu münasebetle halkın daha bariz surette fikrlerine nüfuz etmek için dün tesadüf ettiğimiz kimselerle görüştük. İşte bize söyledikleri:

Muallim Biti Ef. (Maalimler kütüphanesi sahibi)

— Fırkalar teşekkül edenken ballı, tatlı nutuklar söylenir; bu nutukların hüsnü niyetle söylendiği de kabul ederim. Ancak ben, sözden ziyade işe ehemmiyet veririm.

Cumhuriyetçilik ve lâisizm hakkında söyleyeceğim. Fethi B. lâik cumhuriyetçi olduğunu söylüyor. Bunu kabul ederim. Yalnız lâik cumhuriyetçiliği memleketimizde kökleştirmek için yeni esaslar aranmalıdır.

Hüseyin Ali Ef. (Deniz amelesinden 389 numaralı)

— Fethi beyin İzmir'de söylediği nutku beğendim.

Serbest Cumhuriyet fırkasının en ziyade cumhuriyetçiliğini, inhisar aleyhtarlığım, ve hürriyetçiliğini takdir ediyorum. Bu fırka muvaffak olur da, inşallah, biz de ekmeğimizi görürüz.

Fehmi B. (Üsküdar'da, Sıracak, arka sokak 16)

— Bizde henüz bir büyük zengin sınıfı yoktur. Eğer iktisadiyatta hürriyetçilik tatbik edilirse memleketimizde hem bir zengin sınıf, hem de bunun arkasından bir amele sınıfı doğacaktır.

Ben Fethi beyin iktisadî hürriyetçiliğini beğendiğim kadar siyasi hürriyetçiliğini de beğeniyorum. Konuşma, yazma, ve iş hürriyeti. İşte biz bunları bekliyoruz. Nutkundaki bu noktalar doğrudur.

Nuri B. (Kocamustafa Paşası, Ali Fakih mahallesinde 52)

— Nutuk çok güzel ve makul. Meselâ: Şimendifer masraflarının bir nesle yükletilmesi doğru değildir.

Cumhuriyetçilik ve hürriyetçiliğe gelince: Bu noktalarda, zannedirim, halkın ekseriyeti Fethi beyde beraberdir; işte bu, meydandadır ve görülüyor.

Yangın

Vanıköyde eczacı Hasan Beyin yalısında mutbak bacası tutuşmuş, evin üst katı yandıktan sonra söndürülmüştür.

DAHİLİ HABERLER

MANİSA NUTKUNUN METNİ

Milletin Kabiliyetini İnhisarlarla Tahdit Etmiye
Çalışanların Akıbeti Cumhuriyet Güneşinin
Karşısında Yüzlerini Örtmektir...

İzmir, 8 (Hususi) — Fethi Beyin Manisada irat ettiği nutkun metni şudur:

"Muhterem Manisa halkı, gösterdiğiniz samimi, kalbi tezahürlere, vatani hislere ne kadar teşekkür etsem azdır. Teşkil ettiğim Serbest Cumhuriyet fırkasına itimatınızı gösteren bu tezahür benim için ve arkadaşlarım için en kuvvetli mesnet olacaktır.

Türk milletinin terbiye, medeniyet, nezahet dairesinde göstermiş olduğu bu intizam ve bu tezahür memleketimiz için, milletimiz için mucibi mefharet olan yüksek bir haldir. Bununla hepimiz iftihar edelim. Cumhuriyet mefkûresi için çalışıyoruz. Cumhuriyet herkesin hakkı intihabını serbest kullanması, herkesin fikrini serbest söylemesi, herkesin kanaati için serbest mücadele etmesi haklarını Türk milletine temin etmiştir.

Türk milletinin vicdanında yerleşen bu prensipleri susturmak için İzmir'de ve Mene-men'de olduğu gibi zabıta kuvveti istimal edenlerin akıllarına şaşarım.

Vicdanları tazyik, mefkûre kuvvetini, kanaatleri tebdil için zorlu vasıtalara müracaat etmek hiçbir zaman Türk milletinin tasvip edemeyeceği bir noktadır. İftiharla gördüm ki Manisa hükümet ve zabıtası halkın hissiyatına hürmet etmiştir.

Biz Cumhuriyet hükümetini, memurlarını halkın hakkına halkın hissiyatına riayetkâr olmakla beraber iki fırka hakkında tamamen bitaraf görmek isteriz.

Çünkü fırkamız halkın refahını, halkın servetini tezyit etmek için bunu mefkûre ittihaz eden bir fırkadır.

Bu zengin topraklar üzerin-

de yaşayan çalışan, namuslu Türk evlâtlarını daha yüksek bir servete, daha yüksek bir refaha isale müsaittir. Bu istidadi, memleketimizin bu kabiliyetini bir takım inhisarlarla tahdit etmenin ve etmiye çalışanların akıbeti Cumhuriyet güneşinin karşısında yüzlerini setretmekten başka birşey olmayacaktır. Liman inhisarını ele alalım. Bu inhisar, halkın parası ile teessüs etmiş olan bu müessesese millete faydalı olmaya çalışacakken efradı milletinin alın teriyle kazandıkları parayı kendi ceplerine doldurmaktan başka birşey düşünmüyorlar.

Fırkamız bu gibi yolsuzlukları kabul etmez. Fırkamız ticaretin, sayın serbestisini ister. Ticaretten hasıl olan menfaat-

lerin şuraya, buraya gitmesine razı değildir. Onun meşru sahiplerine menfaat temin etmesini ister.

Bu zengin Manisa ovasında dünyada misli görülmemiş üzümlü mahsulümüzün size daha ziyade menfaat temin etmesi için çalışmak vazifemizdir. Devletin varidat temin etmesi maksadile bu mübarek mahsulden istifade etmesi maksadını telif etmek lâzımdır.

Devletin hazinesini menfaatlar etmekle beraber halkın hakkını da gözetmek, onların iktisat kabiliyetlerini göz önünde bulundurmamak ve bu kabiliyetleri daima serbestçe inkişaf ettirmek hükümetin en büyük vazifesi olduğuna kanaat.

Adanadan Fethi Beye Müracaat
S. Fırka Lideri İlk Fırsatta Oraya Gidecek.

Adana 9 (Hususi) — Başlamak üzere bulunan belediye intihabatının çok hararetle olacağı tahmin edilmektedir. Yeni fırkanın Adanada bir an evvel faaliyete geçmesi için telgrafla S. C. Fırkasına bir mümessil tayini için müracaat edilmiştir. Ayrıca Fethi beyin Adanayı ziyareti de rica edilmiştir.

Fethi Bey bu telgrafa cevap vererek yapılan daveti nazarı dikkate aldığını bildirmiştir.

Halk fırkası namzetleri henüz malûm değildir. İzmir hadisesi burada alâka ile takip olunmuştur.

Salâhattin

Adliye Vekili

Adliye vekili İzmirdeki tezahüratı görmeye tahammül edemiyerek Kuşadasına gitmiştir. Ankaradan bildirildiğine göre Mahmut Esat beyin Adliye vekâletinden alınarak Varşova elçiliğine gönderilmesi muhtemeldir.

Traktörlerin Tecrübesi

Ankara, 8 (Hususi) — Traktörlerin toprak üstündeki tecrübeleri bitmiştir. Makine akşamı sökülerek muayenesine başlanmıştır.

Dahiliyenin Tamimi

Dahiliye vekâleti İzmirdeki tezahürat münasebetile vilâyetlere bir tamim göndermiştir. Bu tamimde İzmirdeki hadise-ler fena görülmekte, fakat ehemmiyeti haiz olmadığı ve bu gibi hadiselere meydan vermemek için tedbirler alınması lâzımgeldiği bildirilmektedir.

Ceryanla Yandı

Tramvay şirketi havaî hatlarını tamir eden Mustafa Ef. elini ceryana kaptırması, hafifçe yaralanmıştır.

İnhisar sistemile temin edilen varidat eğer halkın en kıymetli mahsullerini tazyik ederse bu sistemleri terketmek, halkın hakkını gözetmekle beraber inhisardan başka ustüleriyle devlet hazinesine varidat temin etmek pek mümkündür.

Bugün iktisadî derterimizin en büyük menbaı halkı aksıy kavurmakta olan mürabaha-çılıktır. Yüzde otuz, kırk, elli, ve hatta yüz faizle para temin etmekle bir çiftçinin istikbali emin olabilir mi?

Çiftçinin alın teriyle vücuda gelmiş olan Ziraat bankası her şeyden evvel çiftçinin iyi çalışabilmesi için lazım gelen mali yardımlarda bulunmalıdır.

Fırkamız, ziraat bankasının yalnız çiftçiye yardım etmek

vazifesinden başka birşeyle işgal etmemesini gaye ittihaz etmiştir. İşte gerek bu ve gerekse İzmirde irat ettiğim ve hiç şüphe etmem ki cümle-lerin gazetelerde muttali olduğunuz nutukta bahsettiğim fikir etrafında çalışmak isteyen arkadaşların hep bir arada toplanmasıyla Serbest fırka vücuda gelmiştir.

Maksadımız Cumhuriyetin Türk milletine temin ettiği hürriyet haklarından istifade ederek milletin yükselmesine çalışmaktan ibarettir.

Eğer sesim daha müsait olsa idi sizinle daha uzun hasbihalde bulunurdum.

Bugün Yunan ordusundan Manisanın tahlis olduğu bir gündür. Türk milletine bu büyük ve emsalsiz muzafferiyeti temin eden o zaman başkumandanımız ve her vakit büyük reisimiz, mürşidimiz Gazi hazretlerinin en büyük eseri bu millete temin ettiği Cumhuriyettir. Bugünün hatırası şerefine Gazi Hz. ne hep bir ağızdan yaşasın diyelim..

Ekrem

İktisat Vekâleti — Avrupa tahsil için (10) baytar gönderecektir.

Günün Tarihi

Gazi Hazretlerine
Nadi Beyin Açık
Mektubu

"Cumhuriyet," gazetesi başmuharriri mebus Yunus Nadi Bey bugün gazetesinde "Reisicumhur Gazi M. Kemal Hazretlerine," sernamesile şu açık mektubu neşretmiştir:

"İzmir'de bir meclisimiz taarruz edildiği ve S. C. Fırkası binamız taşınatıldığı gündüncberi memlekette ubtemize terettüp eden yeni vazifelerin vücut ve ehemmiyetini takdir ediyoruz. Meyanda ezeli ve ebedi Şefimiz olarak bildiğimiz zatı devletlerini başka ve yeni fırkaların kendilerine mal etmiye çalışıklarını göreyerek öyle dahi olsa biz kendimizi yeddi emanetimize tevdi olunan cumhuriyetin muhafazası vazifesini kemalle ifaya muktedir biliyoruz. Vazifemizin teshili hesabına değil, belki vaziyetin tavzih namına hakikati halin lütfü ifadesini istirham etmiye mecbur olduk. Her hal ve ihtimalde cumhuriyetin hüsnü muhafaza edileceğinden daima emin bulunarak lâyezal hürmetlerimizi lütfen kabul buyurun, aziz şefimiz.

YUNUS NADI,

★ Gazi Hz. — Dün öğle yemeğini sarayda Başvekil ile birlikte yemiş, akşam üzeri de yalnız olarak Sakarya motoru ile Boğazda bir tenezzüh yapmışlardır.

★ İstanbul — Baytar müdürü ve rüfekası hakkındaki tahkikat bitmiş, men'i muhakemelerine karar verilmiştir.

★ Matmazel Sakaraveus — isminde bir Yunan muharriri şehrimize gelmiştir.

★ Gayri Mübadiller — Maliye vekiline giderek bonoların çabuk verilmesini istemişlerdir.

★ Şehir Meclisi — Hazırıkları devam ediyor. Defterlerin tetkiki dört güne kadar bitecektir. Halk fırkası da hazırlıklarını iletmektedir.

★ Hukuk Mezunu — Meliha Hanım İzmir aza mülâzimliğine tayin olunmuştur.

★ Fransızlar — Suriye hududumuzda tahrikât yapmak şüphesile 32 kişiyi nezaret altına almıştır.

★ Başvekil — Hakkında fena sözler söylediği iddiasile Ragıp isminde bir maznun mahkemeye verilmiş, hâkim tevkif ettirmiştir.

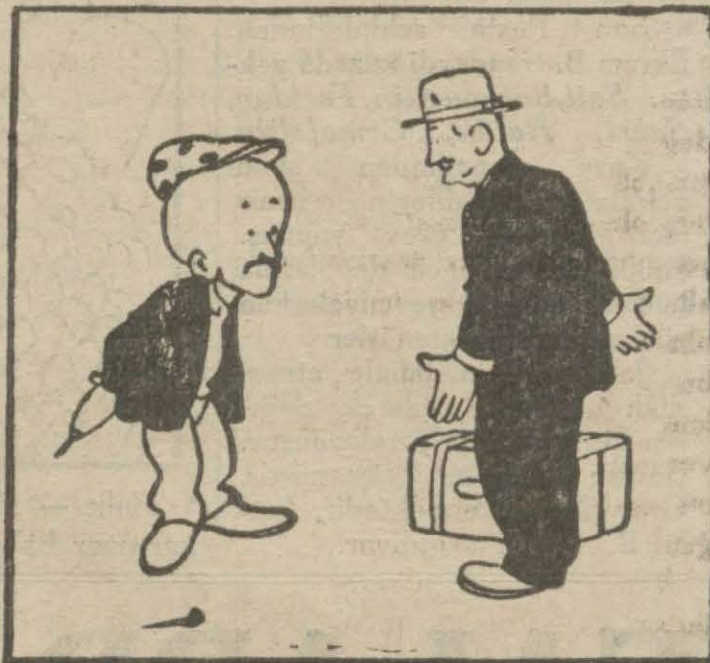
★ Tekâüt — Kanunî ta-limatnamesi hazırlanmaktadır.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Yeni Sefaretler

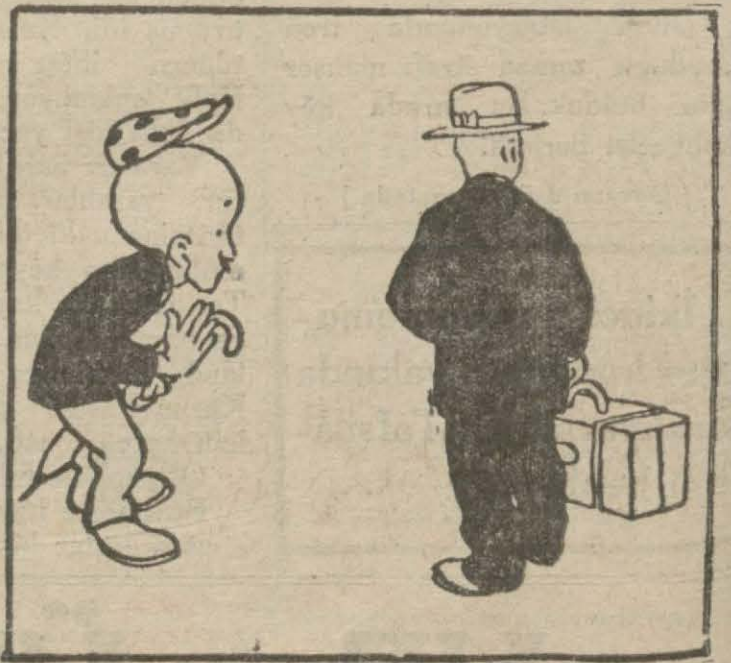
1 : Hasan B. — Aman vekil Eyyefendi. Yeni bir tetkik se'ahâti daha mı yapacaksınız? Bu yol bazarlığı Nedir?

2 : Vekil — Başına geleni sorma Hasan Bey. Vekâletten istifaya mecbur oluyorum.

3 : Vekil — Ceza olarak ta beni (...) sefirliğine tayin ettiler, küskün küskün gidiyorum.

4 : Hasan B. — Cezanız bu ha? Ya memleketi bir iyiliğiniz dokunsaydı mükâfatınız ne olacaktı?

Kari Gözile
Gördüklerimiz

Bir Rica

Mektuplarınızın Gir-
mesini İsterseniz
Kısa Yazınız

Bazı karilerimiz dart ve şikâyetlerini
mektuplarca fazla tafallata getiriyorlar. Bu
hal birçok şikâyet sahiplerine alt
mektupların günlerce beklenmesini itaâ
ediyor. Bu gibi mektupların mümkün
mertebe kısa olmasını bilhassa rica
ederiz.

AKALLİYETLERİN HAKLARI

29 - 8 - 1930 tarihli ve 34 No.lu de-
ğerli gazetesinin nüshasında dercolunan
"Seyahat Serbest midir?" serlevhali
kari mektubuna cevabımızı alâka ile
okudum. Cevabınızda "akalliyetler sami-
miyetlerini ispat ettikleri gün ortada
hiç bir kayıt kalmaz", buyuruyorsunuz.
Mevzu bahis samimiyet neye mütevak-
kıftır? Eğer hata etmiyorsam akalliyet
cemaatleri epey bir zaman evvel hükü-
metimize müracaatla Lozan muahede-
sinde akalliyetler hakkında dercolunmuş
olan maddeden tamamen istinkâf ettik-
lerini ve Cumhuriyetimizin kanunların-
dan başka hiçbir imtiyaz arzu etme-
diklerini bildirdiler.

Teşkilâtı esasıyemiz mucibince dev-
let ve din işleri ayrılmadı mı, akalliyet
vatandaşları Türk değil midirler? Vazi-
fe vataniyelerini ifa etmiyorlar mı?
Mükellef oldukları vergileri vermekten
imtina mı ediyorlar?..

Akalliyet karilerinizden bir samimi
vatandaş: K. A.

Son Posta - Bunun cevabını Dahli-
ye Vekâleti versin.

İÇMELERDEN ŞİKÂYET

Cuma günü gittiğim içmeleri
gösterebilirim. Tahminen bin kadar
hasta gelmişti. Kapının önüne bir
biletçi koymuşlar. Birbirini ite kaka
bilet aldıktan sonra bir de turnikeden
geçmek azabı var. Tam bir saatte güneş
altında bu badire atıldı. Nöbet ikinci
boğuşmaya geldi. Bütün halk tulumba
de çekilen suyun aktığı altı musluktan
içecek ve gene o halk aynı zamanda
mevcudu kâfi gelmiyen aptesaneye
gidecek. Biraz insaf etmeli. Adam baş-
ına 70 şer kuruş duhuliyeli alıyorlar.
Aptesanenin azlığı da hususî denilen
ve yirmişer kuruş ayrıca alınan apte-
zanelerden dolayıdır. İşte bu memle-
ketin en münevver, memleketimize göre
en zengin doktorları elindedir.

Bunlara halk ister istemez gidecektir
deye kendi muayenehanelerinde iştiğal
ederlerse bal böyle olur.
Çok rica ederim şu memlekette bir
şu gösteriniz ki içmesi fakir ahali için
bedava olsun.

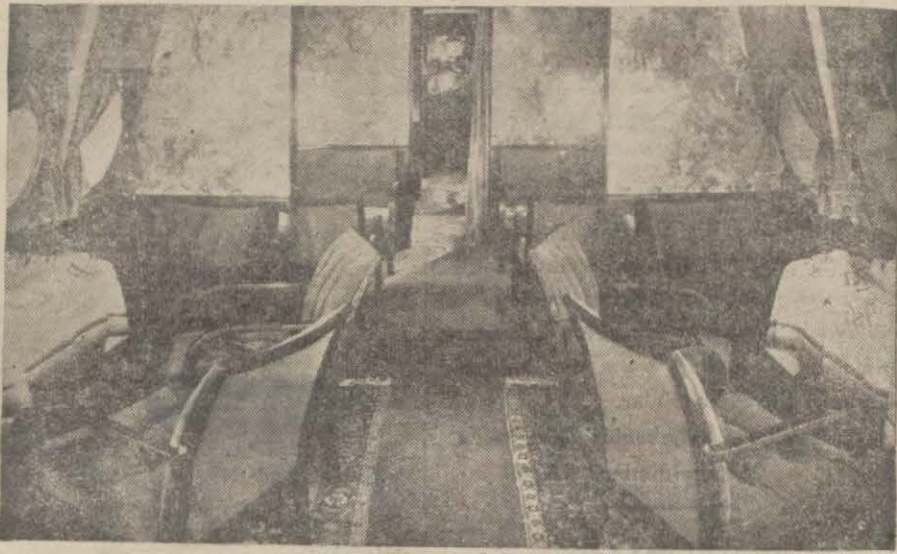
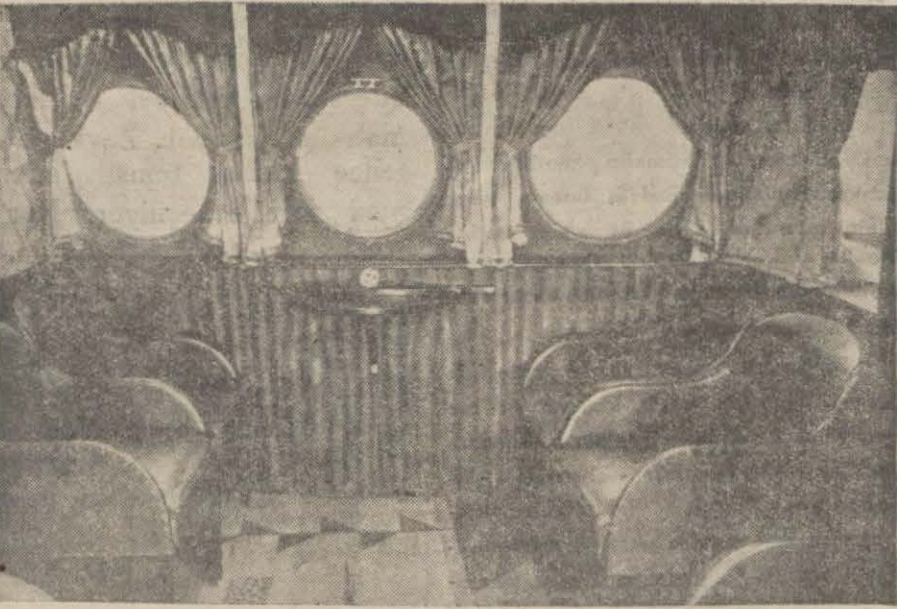
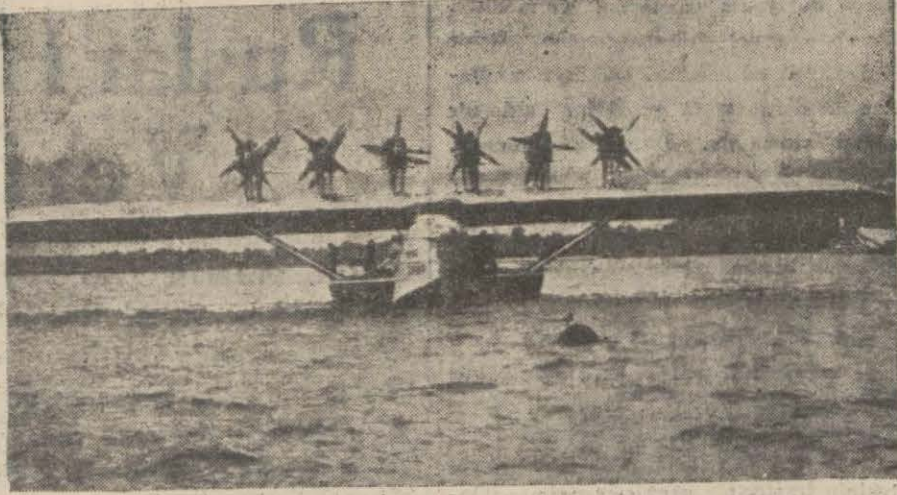
ADLİYENİN BOZUKLUĞU

Bugünkü adliye teşkilâtı, eski adliye
teşkilâtından bile nakıs bir haldedir. Zar-
rafı halin küçük bir hakkın istihsal için
şüphesiz mesafeden dâirel hükümete gel-
mesi ve senelerce mahkeme kapılarında
dölet beklemesi kurunu vusta devrinde
bile görülmüştür.

İlgunda mukim sabık İlgın
müstantığı: A. Behçet

[Kari mektuplarının de-
varını 6 ncı sayfamızdadır]

Nihayet Fransızlar Da Büyük Okyanosu Hava Tarikile Geçmiye Muvaffak Oldular

Amerikalılar ve İngilizler,
hatta İspanyollar Bahrimuhit'i
tavyare ile geçtikleri halde
Fransızlar bu işi bir türlü be-
ceremiyorlardı. Bundan iki
sene evvel bir Fransız tavya-
resinin Bahrimuhit'i geçmek
için yaptığı teşebbüs iki kıy-
metli Fransız tavyaresinin öl-
lümüne neticelenince Fran-
sızlar yıldılar ve bir daha bu
teşebbüsü tekrar etmediler.
Nihayet Kost isminde bir

Fransız tavyaresi 3 Eylülde
Paristen kalkarak 37 saatte
Nevyork'a gitmiye muvaffak
oldu. Avrupadan, hiçbir yerde
durmaksızın Amerikaya giden
ilk tavyareci bu Fransız tavya-
yaresi olmuştur.

Şimdiye kadar İngiliz ve
İspanyol tavyarecileri daima
Bahrimuhitin ortalarında bulu-
nan adalarda bir konak yap-
mak suretile Bahrimuhiti
aşmışlardı. Halbu ki fransız

tavyarecileri hiçbir yerde dur-
maksızın bu seyahati yapmış-
lardır. Kaptan Kostun yanın-
da Belmont isminde bir pilot
vardı.

Bu iki tavyareci geçen se-
ne de bu tecrübeyi yapmışlar,
fakat havanın fenalığı yüzün-
den geri dönmiye mecbur ol-
muşlardı. Bu sene hava yar-
dım etmiş ve seyahatlerini
muvaffakiyetle yapmışlardır.

Şimdiye kadar Amerikadan
Avrupaya birçok defa tavyare
ile geçildiği halde Avrupadan
Amerikaya gidilmemişti. Çün-
kü Amerikadan gelen sert
rüzgârlar tavyareyi mütema-
diyen yolundan alkoymaktadır.

Bu sebeple Avrupa'dan
Amerika'ya uçmak istiyen tavya-
yareciler cenup hattını takip
etmiye ve cenup adalarında
konak yapmaya mecbur olmuş-
lardır.

Bu noktadan Fransız tavya-
yarecilerinin bu muvaffakiyeti
 ehemmiyeti haizdir.

Bu Fransız tavyarecileri iki
kişilik tek satırlı küçük bir
tavyare ile gitmişlerdir. Bununla
beraber tavyarelerdeki tekâm-
ül hakkında bir fikir edin-
mek isterseniz bu sayfadaki
resimleri tetkik ediniz. Gör-
düğünüz resimler bir yolcu
tavyaresinin içini göstermek-
tedir.

Tatil Yapmıyan Mahkemeler

Tatile iştirak etmiyen İstan-
bul Ağır ceza mahkemesi
azası bugünden itibaren mü-
navebe ile tatil yapacaklardır.

Bayazıt Mıntkasının Yolları

Beyazıt kaymakamlığı mın-
takası dahilinde bütün bozuk
yolların sıra ile tamir ettirilmesi
kararlaştırılmıştır. Faaliyete bir iki
güne kadar başlanacaktır.

Gençleştirilen Bir Daire

İstanbul (8) inci icra dai-
resi tasfiye edilmektedir. Da-
ha faal bir şekle sokulmak-
tadır.

Kadın Ve Kalp İşleri

Gençlik Aşkı Devamlı Mıdır?

Bütün Tecrübeler Bunu Teyit Etmiyor

Gençlik Aşkı..

On beş yaşında genç bir kız-
dan bir mektup aldım. Genç
bir erkekle sevişmiş. Sonra
arkadaşları aralarını bozmuş.
Şimdi erkek ona ne mektup
yazıyor, ne de cevap veriyor-
muş. Halbuki sevgilisini unuta-
mıyormuş.

A kızım senin yaşın ne,
başın ne.. Dur bakalım. Henüz
hayata ilk adımını atıyorsun.
Senin aşkına gençlik aşkı der-
ler. Bu aşk size çok derin ve
yapraticı görünür. Çünkü genç-
liğinizin bütün hassasiyetile
aşka sarılmışsınızdır. Sizce ha-
yat bundan ibarettir.

Gözünüz kararınmış, başka şey
görmez olmuştunuzdur. Fakat
acele etmeyiniz, sabrediniz.
Bu çocukluk aşkı birdenbire
gelip geçer. Kendinizi bu ka-
dar önemiyiniz, ve aşkınıza bu
kadar ehemmiyet vermeyiniz.
Herkes çocukluğunda ve genç-
liğinde sevmiştir, fakat kimse
bu aşkın devam ettiğini gör-
memiştir. Muvakkat ve geçici
bir aşk için ise üzülmiye gel-
mez.

Emin olun ki sevdiğiniz
genç te tamamen sizin gibidir.
O da size karşı lâkayt değıl-
dir. O da gençliğinin tesiri
altındadır.

Fakat o da sizi çabuk unut-
maya ve kokunuzu aldıktan
sonra sizden uzaklaşmaya mü-
saittir. Binaenaleyh bu çocuk-
luk ve gençlik aşkının ciddi-
yetine inanmamak lâzımdır.
Sizce muhabbetini ilân eden
gençlere karşı ypacamız ka-
reketi tayin etmeden evvel
bunu düşünmeyi ihmal etme-
yiniz.

Diğer bir kariim de bana
sevdiği kıza hissini söyleyemedi-
ğini bildiriyor ve benden cesaret
tavsiyesi bekliyor. İlâni aşk
için en hakiki mürşit tabiat-
tır. O size en doğru yolu gös-
terir. Bu işte başkalarından
alınan akıl ile yürümek insanı
güllünç yapar. Hayvanları gör-
müyor musunuz. Onlara kimse
birşey öğretiyor mu? Bu tabi-
atin işidir? Ve bunu tabiate
bırakmalıdır.

Hanım Tezye

Sabahlık Rop

Bu sade ve zarif rop, açık
mavi krepdöşündendir. Gayet
ince plilerle süslenmiştir. Ye-
gâne tezyinatı küçük ve yu-
varlak kristal düğmeleridir.

Sanatoryumlara Yardım

İstanbul belediyesi İstanbul-
da mevcut (4) sanatoryuma bu
sene (10,000) liralık muave-
nnetle bulunmaya karar ver-
miştir.

TAKVİM

Gün 30	9 - Eylül - 1930	Hızır 127
Arabi	Rumi	
15-Rebiülahar - 1348	27 - Ağustos - 1346	
Valut-Ezani-Vasati	Valut-Ezani-Vasati	
Güneş 11. 2 5.34	Akşam 12. - 15.31	
Öğle 5.40 12.12	Yatsı 1.34 20. 6	
İkindi 9.17 15.48	İmsak 9.19 3.51	

"SON POSTA,, NİN Tefrikası: No 25

MUHARRİRİ
MORIS LÖBLAN

Arsen Lüpen'in Son Sergüzeşti İMDAD GELİYOR

Fakat bu çok ihtiyatsız-
lık, dedi, bu kadar şey olduktan
sonra buraya gelinir mi?
Raul cevap verdi.

Noter davet ediyor.
Aile meclisi var. Ben seni
de bunun için çağırırım; sen
de aileden değil misin?

Ya gene bu zavallı kızlara
hücum edilirse?

Korkulacak hiçbir şey
yok.

Niçin?

Bar-ya-vanın ummasıle
konuştuk, bir şey yapmadan
evvel bize haber verecek.

Nasıl haber verecek?

Senin üstüne ateş etmek
suretile.

Raul, arkadaşımı omzun-
dan sarstı ve ona hususî o-
larak dedi ki:

Hey, Beşu, kulaklarını
aç ve iyi dinle. Ne kadar da-
hiyane bir tarzda çalışacağımı
göreceksin. Meclis uzun süre-
cek, bir saatten fazla sürecek.
Aç kulaklarını, Beşu?

VASIYETNAME

Noter geldi ve iki kız kar-
deşe hürmetlerini arzettikten
sonra Raul'e elini uzattı.

Raul dedi ki:

Sizinle mülâkatımızdan
sonra yeni bazı vakayi cereyan
etmiş olacak.

Noter sordu:

Bir şeyler mi biliyor-
sunuz?

Size gönderdiğim mek-
tubun muhtevevatında söyle-
diğim şeylere emin olacak
kadar.

Birkaç gün evvel bu mek-
tubunuzu alınca faraziye-
nizin ne derece hakikat oldu-
ğunu anlamaya çalıştım.

Raul tashih etti:

Faraziye değil, hakikat
üstat.

Ben bunu bir faraziye
telâkki etmiş ve asla kabul
etmemiştim. Siz mektubunuz-
da şöyle yazıyordunuz: Mösyo
Montesyönün vasiyetnamesi,
sizde ona dair olan dos-

yanın içinde bulunuyor. Bün-
dan iki hemşireyi haberdar
etmenizi rica ederim. Başka
bir vaziyette olaysaydım, bu
mektubu yırtar, atardım, çün-
kü Mösyo Montesyönün dos-
yasında böyle bir vasiyetname
olmadığına emindim. Fakat
dosyaya baktım ve aradım.

Netice ne oldu?

Noter cüzdanından büyük bir
zarf çıkardı ve Katerin bu
zarfı görür görmez bağırdı:

Ta kendisi... Büyükbabam
hep bu zarflardan kullanırdı.

Noter, Katerinin sözünü
tasdik ettikten sonra, zarfı ona
verdi; genç kız yüksek sesle
okudu:

"Bu, benim vasiyetnamemdir.
Ölümünden sekiz gün sonra,
noterim Mösyo Bernar, Bar-ya-
va malikânesinde bu zarfı
açacak ve muhtevevatını iki

torunuma da gösterecektir."

Katerin gayet kat'i bir su-
rette beyan etti:

Evet, bu da büyükbaba-
mın yazısı. Buna dair bir delil
gösterebilirim.

Noter tasdik etti:

Evet, tereddüde hiç ma-
hal yoktur. Ben de muayene
ettim, yazı onundur. Fakat,
şunu da ilâve edeyim ki, bun-
dan evvel belki on defadan
fazla Montesyö dosyasını tet-
kik etmişim, böyle bir zarfa
tesaâfüf etmedim. Bunu namus
üzerine temin ederim.

Beşu sordu:

O halde bu zarfı oraya
biri mi soktu?

Noter tekrar etti:

Hiçbir şeyi ne tasdik,
ne de inkâr ederim. Ben yalnız
ünâkâşası kabil olmanın bir
hakikati bildiriyorum. Diğer

taraftan benim müşterilerimin
vasiyetnameleri dosyalarında
değil, kasamda durur.

Noter zarfı açacağı sırada

Beşu onu durdurdu:

Rica ederim, o zarfı
biraz bana veriniz, dedi ve
mühürleri muayene ettikten
sonra:

Mühürlere hiç el do-
kunmamıştır, dedi.

Biraz daha muayeneden
sonra ilâve etti:

Fakat bu zarf açılmış.

Ne söylüyorsunuz?

Beşu bir biçim ucile zarfın
iki kanat ağzını da kaldırdı
ve mühürleri örselemeyen
zarfın içinden bir çift kâğıt
çıkarmaya muvaffak oldu.

Aynen zarfın kâğıdın-
dan... Yazı da aynı değil mi?

Noter ve Katerin aynı mü-
taleada bulundular. Bu, mös-
yo Montesyönün yazısı idi.

[Arkası var]

EYİP SULTAN KİMDİR

46: Anlatabiliyor Muyum Vasilisya, Seni Ancak Ben Kurtarabilirim...

Kızkulesinde sekiz muhafız vardı. İkisi, düşman gemileri geldiği zaman karşıdan karşıya gerilen zincirlerle alâkardılar. Lüzumunda bunları gerip kaldırıyorlardı. Altısı da ayrıca gardiyandı.

Evdoksiya için kulede hiç bir hazırlık yapılmış değildi. Şöyle böyle bir oda tanzım edildi. Geçirdiği heyecanlı maceranın ufak, tefek yara ve bereleri yıkayıp sarıldı. Bütün bu ameliye olurken genç kız hâlâ baygın yatıyordu.

Neden sonra yavaş, yavaş gözlerini açtı. Etrafını tanyamadı. Yavaşça, mırıldanır gibi sordu:

— Neredeyim?

Jan Düka, genç kızın üzerine eğilmiş, adeta nefeslerini teneffüs eder gibi bakıyor, hurs ve iştiha ile gözleri parlıyordu. Genç kızın suali, kerih yüzünde müstehzi bir tebessüm belirtti. Dedi ki:

— Nerede olacaksınız Vasilisya, Arap serdarının çadırında.

(Evdoksiya), yattığı yerden hemen fırlayıp doğruldu. Gözlerinde korku ve dehşet kıvılcıkları çakıyordu. Ağlar ve kızar gibi:

— Sezar, dedi; peki sen ne arıyorsun burada?

Muhafız kıtaatı kumandanı zehir kusuyormuş gibi acı acı güldü, sonra sahte bir hürmet kisvesi takınarak eğildi:

—Galiba tanyamadınız. Karşınızda bulunan naçiz köleniz Sezar Dükadır. Pederiniz imparator Vasileos Kostantin tarafından bazı emirlerin icrasına memur köleniz Sezar Düka. Pederinizin emri mucibince saçlarınız kesilecek ve gözlerinize mil çekilecektir. Vasilisya ben de bu emrin infazına memurum.

— Ne söylüyorsunuz! Gözlerime ne hakla mil çekersiniz?

Pederinizin emrile Vasilisya, pederinizin emrile. Yoksa size el dokundurmak ne haddimizde gerek.

Evdoksiyanın başı dönüyor, gözleri kararıyor, üzerine fenahklar geliyordu. Bir an gözlerini yumdu. Biraz sonra yavaş, yavaş açtı. Soracağı suallerin bir ihtiyatsızlık olduğunu takdir etmiyor değildi. Fakat bunda zaruret vardı. Her ne bahasına olursa olsun sordu:

— Yakup ne oldu?

Sezar Düka, ilk defaki vaziyetinde, yani vücudu güya hürmet gösteriyormuş gibi öne doğru eğilmiş bir vaziyette duruyordu.

— Hendek içinde parçalandı. Fakat tam zamanında yetişerek sizi kurtarmaya muvafak oldum.

Şimd. de saçınızın kesilmesinden, gözlerinizin oyulmasından kurtarmaya çalışacağım. Anlatabiliyor muyum, vasilisya?

— Demek buna muktedirsiniz?

— Eh, çalışacağım ve tabii bir şartla çalışacağım.

— Nasıl bir şartla?

— Yani aramızdaki bağı meşru bir şekilde sokmaya mu-

Haydi, Gözlerimi Oydursanal...

vafakat etmeniz ve zevcem olmanız şartile.

— ?..

— Cevabınızı öğrenebilir miyim? Bekliyorum.

— Öğrenecek bir şey yok. Hem beyhude bekliyeceksiniz.

İsterseniz hemen vazifenize başlayın.

— Fakat ben, işi bu yola dökmeden de size malik olmasını bilirim.

— Ne dediniz?

[Arkası var]

Yeni Bir Şehir

Anadolu Ortasında Bir Mamure

Kırıkkale, (Hususî) — 927 senesinden beri inşa edilmekte olan şehir günden güne büyümektedir Yeni bir nahiye olan bu şehir "3000," i mütecaviz nüfus ve herbirisi 2 ilâ 12 ailenin oturabileceği tarzda inşa edilmiş yüzü mütecaviz pavyonlardan terekkep etmiştir. Bütün binalar Avrupa-kâri ve son sistem banyo vesaireyi havidir.

Buranın nüfusunu teşkil eden halkın erkekleri kâmilen san'atkârdır. Kadınlardan bir kısmı dahi yine fabrika işleri ile meşguldürler. İşsiz bir kimseye tesadüf edilmez.

Şimdiye kadar mektebi olmayan bu yerde bu sene mektebin ileri gelen bazı zatlının yardımı ile bir ilk mektep tesis edilmektedir. Mektebin binası hazırlanmıştır.

Kırıkkalemiz bir Türkocağı bir gazino iki güzel parkı havi, tren güzergâhında en şen ve en kalabalık bir istasyondur.

Hikmet Enis.

Çimento Fabrikalarının Bir İtirazı

Çimento tacirleri çimentodan alınan muamele vergisine itiraz etmekte, çimentonun ihraç muamelesinde tabii olduğu bazı merasimin kaldırılmasını istemektedirler.

Ticaret odası çimento fabrikalarını, ihraç muamelelerini, ve fabrikaların amelelere mahsus mesken ve sây şartlarını tetkik ettirmektedir.

GLAKSO

Gürbüz, sıhhatli ve mes'ut bir yavru yetiştirmek için muktezi başlıca anasını muhtevindir.

Sanayide...

Faydalı Bir Tavsiye Yapılıyor

Memleketimizde aynı cins eşya ve malzeme imal eden fabrikaların birbirine yakın tipler halinde imalâtta bulunması hakkında bir proje vardır. Bu proje halk ve köylünün satın aldığı bir takım makine ve sair şeylerin yedek aksamı meselesinde muhtelif fabrikaların en âla cins imalâtından istifadesini temine matuftur. Bu proje Almanyada tahsil görmüş makine ve ziraat mütehassısları tarafından ileri sürülmektedir.

İrtihal

Mülga harbiye Nezareti hesap müfettişliğinden mütekaif Şükrü beyin hafidi, vilâyet hukuk müşaviri avukat Tahsin beyin oğlu Fahir B. vefat etmiştir.

Cenazesi bugün öğle üzeri Çamlıca'da Millet bahçesi yanındaki evlerinden kaldırılacaktır.

Mevlidi Nebevî

Müskirat Müdürü umumisi Asım beyin irtihal eden haremi Rana hanımın ruhuna ithaf edilmek üzere önümüzdeki cuma günü Fatih camii şerifinde Mevlidi Nebevî kıraet olunacağından ihvanı dinin teşrifleri rica olunur.

OPERA SİNEMASI

Yeni mevsim temsillerine (DOLORES DEL RIO) tarafından temsil edilmiş **EVANJELİN** nam muhteşem sesli ve şarkılı film ile başlıyor. Bu meşhur san'atkâr, bu filmde bilhassa AL. JOLSON tarafından bestelenmiş Fransızca bir şarkı tagannı ediyor. İlaveten: Sözlü dünya havadisleri

YARIN AKŞAM **ELHAMRA SİNEMASI** Yeni mevsim temsillerine **BİR KADIN YALANI** En büyük Fransızca sözlü filmi ile başlıyor. Heyeti temsiliyesi başında: LOUISE LAGRANGE, PAUL CAPELLANI ve BOUCOT vardır. İlaveten: En mühim FOKS JURNAL hali hazır dünya şunu Sinemada bir yenilik (MICKEYMOUSE) canlı ve sesli resimler, kahkaha Paramount filmidir

Kari Gözile Gördüklerimiz

BENİM İŞİMLE KİM MEŞGUL OLACAK

Bendeniz (1940) mübadillerindenim. Memlekete geldiğim zaman küçük olmam dolayısıyla mallarımı vermediler. Bir sene evvel müraacaat ettim. Hiçbir netice elde edemedim. Dakiklye vekâletine iki defa istida verdiğim halde bir cevap alamadım. Dünyada yalnızım. Deniz Gedikli mektebinde bulunuyorum. İşlerimi kendim görülye vakitim yoktur. Vazifem müsaade etmiyor. Alt olduğu dairesinin benim işimle meşgul olmasını rica ediyorum.

İzmit Gölcük, Durgutreis harp sefinesinde 143 Hüseyin oğlu Nadir

BİZİ KURTARSINLAR

İki üç gün evvelki Hâkimiyet gazetesinin büyük bir sayfası tamamen Emlâk hankasının Türk allelerinin mülklerini, meskenlerini satmak için birçok ilânlar ile dolmuştur. Bunlardan biri de bendenizim.

Mall sıkıttıktan taksit borcumuzu vaktinde vermek mümkün olmadı. Fakat istikraz mukavelemizdeki ödeme vadesinin hitamına daha üç sene vardı. Banka ufak bir kolaylık göstererek faiz kabul edip bizim mülkümüzü sattırmazdı. Fakat yapmadı.

Bu banka senede yüzde on üç faiz alıyor. Sigorta, vergi, binanın eskime payı hesap edilirse Emlâk bankasının verdiği istifraz vadesi - ki azamî 8 - 10 senedir, çok azır - çünkü bunun taksitlerine isabet eden paralar tahammülün fevkinde ziyadedir. Banka nizamnamesinde on beş, yirmi seneye kadar vade verileceği yazılı iken banka her nedense anlaşılmalı bir sebep altında nizamnamesindeki bu müddeti de kabul ve tatbik etmiyor ve bu sebeple de en aşağı birkaç yüz Türk ailesini perişan etmiştir.

Bizi bu Emlâk bankasının zulmünden kurtarınız, hiç olmazsa Bulgarların tatbik ettiği usulü ve kolaylığı bir kerre düşününler. Yalnız bankaya ve dolayısıyla Banka müdürlerine kazandırmayı değil halka yardım ve kolaylık yapmayı gaye edinsinler.

Ankara'da Cebecide Dört yolda Mütেকaidinden: NAZMI

MÜTEGALLİBE

Memleket idaresinde inkılâplar oldu, medeni kanunlar çıkarıldı, nizamlar çıkarıldı, nizamnameler yapıldı ve millî hakimiyetin teessüsüne çalışıldı, fakat bu menhus tegallüp hissi ve fenalığa bununla at başı giden "rüşvet" meselesi bir türlü kalmadı.

Hatta daha ileri giderek diyebiliriz ki mütegalibenin bilhassa küçük yerlerde insanları arasında her zaman ve daima mümtaz ve müstesna bir mevki-leri bile vardır. Bu gibiler ekseriyetle yüksek şahsiyetlerle konuşmanın yolunu da bulurlar ve herkesten fazla hürmet görürler. Keskin dilleri hakkı için herkes hizmetlerine koşar, memurlar emrine bakar.

Bergama: TURAN

CEVAPLARIMIZ:

Boluda Doğan Bey:
1 - Tefrikamızın kitap halinde çıkması sonra düşünülecek meseledir.
2 - Boluya ait fotoğraf gönderirseniz müteşekkür oluruz.
3 - İbrahim Hilmi kütüphanesine müraacaat ediniz.

Sinema Sütunu

Sinemada Realizmin Son Haddi

Ruslar Her İşini Ehline Veriyorlar.

Rus sineması (realizm) in son haddine vardı. Rus filmlerini çevirenler, artık bu işi san'at edinmiş aktörler değildir. Hakikî hayatta muayyen işler yapanlardır ki Rus sinemasında rol alıyorlar.

Meselâ bir filmde bir mahpus rolü temsil ettirmek icap ederse, bu vazifeyi hakikî bir mahkûm yapıyor. Zevk ve eğlence kadını temsil edenler aynı suretle seçiliyor. Rus si-

nemasının bu yolda en çok çektiği zorluk haydut rolünü temsil ettirmek lâzım geldiği zamanlar oluyor. Devlet vasıtalari ile dağdaki eşkiya atelyeye davet etmek mümkün olmadığı için Rus filmlerinde haydut rolünü yapanlar sahte haydutlardır. Öbür aktörler her zamanki işlerini görmekten başka bir şey yapmıyorlar.

Sinema âlemi "Edwina Booth," isminde yeni bir yıldız kazanmıştır. Bu san'atkâr sesli filmde en çok muvaffak olanlardan biridir.

★ Son Posta'nın Bilmecesi ★

Halledilen Bilmecemiz Yeni Bilmecemiz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	K	A	R	A	B	Ü	R	Ü	N		1										
2	K				S					E	2										
3	A				P					S	3										
4	S				A					S	4										
5	T				A					D	5										
6	A				R					Ş	6										
7	M				A					Y	7										
8	O				E					H	8										
9	N									i	9										
10	U									R	10										
11	Ç				A					R	11										

SOLDAN SAĞA, YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Sinema şeridi (4) seyahat kâğıdı (4)
- 2 - Öldüren (5)
- 3 - Candan çalışan (7)
- 4 - Gidermek (5) nihayeti olmayan (5)
- 5 - Süt ambarı (4) kibar (4)
- 6 - Ne? (2) gören (3) bir parçacık (2)
- 7 - Zıplıyan hayvan (4) borcunu verir (4)
- 8 - Tekerlekli (5) örülmüş (5)
- 9 - Ansızın karşılaşma (7)
- 10 - Meşhur bir motör (5)
- 11 - İletli (4) uykuda görülen (4)

Muhrik ve tatlı sesli

(Aşk zambağı yıldızı) L U P E V E L E Z **KURT ŞARKISI** Filmde (GARY COOPER) e en müessir tangoyu teganni edecektir.

pekyakında Meleksinemasında

İttihatçılar Divanı Âlide Hesap Veriyorlar..

Cemal Pş.nın Suriye'de Neşrettiği Fermanlar Nasıl Şeylerdi?...

Bunlardan Vükelâ Meclisinin Hiç Haberi Yok Mu İdi?

Ben düşünüyordum : Sabık Maarif nazırı Şükrü bey, vatanın hayatile alâkadar birçok sualler karşısında kem küm ettiği halde Diyarıbekir valisinin muammalı işlerini açıkça anlatmakta hiç tereddüt etmemişti .

Acaba niçin?... Dört uzun harp senesi esnasında bir tasta çorba içtikleri halde bu ifşaat, hayli manalı ve muammalı değil midir?

Yanımda oturan arkadaşım kulağına eğildim :

— Yoksa, dedim, menfaatler arasında vaktile bir çarpışma mı oldu?..

Bugün memlekette iyi bir mevki sahibi olan arkadaşım benim bu imalı sözüme sadece güldü.

Şükrü Bey bu dedikodu'yu cevabı vermekle belki de kendisinin ve arkadaşlarının itiham sebeplerini teşkil eden asıl meseleleri unutturmak istiyordu. Fakat Kudüs me'usu Ragıp Beyin bir sualile esas meseleye yeniden girildi.

Ragıp bey — Suriye'de bir takım facialar olmuş, asayişin ihlâl edilmesinde hiçbir kabahatleri ve hiçbir teşirleri olmayan adamlar asılmıştı. Vükelâ meclisinin bu işlerden haberi var mıydı?

Şükrü bey — Bu ihtimal ki kumandanların ellerinde bulunan kanuna göre yapılmıştır. Çünkü kumandanların bu hususta geniş salâhiyetleri vardı. Esasen asayiş bozanların muhakemesi divanı harplerde görülürdü.

Acele zamanlarında ise divanı harplerin her türlü kararları padişahın iradesi alınmadan infaz olunabiliyordu.

Bu cevap Ragıp Beyi tatmin etmemiş olacak ki şöyle

bir sual daha sordu:

— Bu adamlar asıldıkları zaman Suriyede henüz muharebe yoktu. Bilâkis her yer gibi orası da sükûnet içinde idi.

Böyle olduğu halde orada bu adamların, irade alınmadan asılmalarına neden lüzum görülmüştü? Bu adamlarla beraber bir de âyan azaası asıldığını tabii hatırlarsınız. Bu hareket kabinede nasıl bir tesir uyanırmıştır? Bunu anlamak istiyorum.

Bu sual karşısında Şükrü beyin canının hayli sıkıldığı anlamak için fazla keramet sahibi olmaya lüzum yoktu. Belli idi ki Şükrü bey kızmıştı ve o kızgınlıkla da şu cevabı verdi:

— Her memlekette olduğu gibi bizde de divanı harplerin kararları kat'idir. İstinaf ve temyiz gibi usullerle alâkaları yoktur. Ve şu noktayı bilhassa işaret etmek isterim ki bir nazır divanı harplerin kararları karşısında itiraz hakkına malik değildir. Şu halde bu kararlar kabinede de şu veya bu sebeple tetkik edilemez. Size bir cümle ile ifade edeyim: Divanı harp karar verir. Olur, gider.

Müthiş!.. Sabık Maarif nazırı ateş saçıyordu. Bu sefer yanımdaki arkadaşım bana döndü ve kulağına fısıldadı:

— Sabık nazırın elinde bir tahta kılıç eksik:

Şimdi (Asir) me'usu Seyit Ali Haydar Bey soruyordu:

— Dördüncü ordu kumandanı kanunu esasıye muhalif olarak bir takım fermanlar neşretmiş, altın para ile kâğıt arasındaki farkı izale etmedikleri takdirde üç vilâyetin

tacirlerini, eşrafını sürgüne göndereceğini ilân etmişti. Buna karşı vükelâ meclisinde bir itiraz yapılmadı mı?

Bu sual Şükrü beyi bomba gibi patlattı ve:

— Bundan malûmatım yoktur. Dahiliye nazırına sorunuz! diyip kesti.

Bu münakaşa belki daha çok uzuyabilirdi. Esasen biz de kâfi derecede tenevvür etmiş-tik. Artık işi uzatmaya lüzum yoktu. Bunu takdir eden reis, altıncı suale geçerek Şükrü Beye şunları sordu:

— Harp esnasında birçok memleketlerimiz düşman eline düştüğü halde bunlara dair ne me'usan meclisine, ne de halka hiçbir malûmat verilmemiştir.

Mağlûbiyetlerimiz, mevki hürs ve korkusile gizlenmiştir. Takriri veren arkadaşımızın bu iddiasına ne buyuracaksınız?

Bugün Şükrü beyin lisanında hiç tutukluk yoktu. Cevaplarını biribiri arkasına sıralamak hususunda hiç güçlük çekmiyordu. Netekim, kendi aklınca, bu sualin de altında kalmadı ve şu cevabı verdi:

— Efendim, harbe ait hadiselerin en küçüğünden bile düşman pek büyük istifadeler temin edebilir. Eğer ortada gizlenmiş birşey varsa bu düşünce ile yapıldığını kabul etmeliyiz. Ve bu iş yalnız bizde değil her memlekette, hem de esas kaide olarak kabul olunmuştur. Bunu Almanlar da böyle yapıyorlardı.

Sonra, bu sual sorulurken ileri sürülen mevki ve sandalye korkusu da varit değildir. Bunu kabul etmiyorum.

Müreftede...

Üzümcüler Dertlerine Çare İstiyorlar

Müreftede, 7 — Seyyar üzüm satıcılarının köşe başlarında ve sokaklarda üzüm satmaları menedildiğinden üzümün satılmadığına dair telgraflar aldık. Mallarımız elimizdedir Esasen Müskirat inhisar idaresinin de bir hayli gadrine uğramış olan bizler, fena vaziyete düşeceğiz. Toplanan üzümümüz iskelelerde çürüme mahkûm bir hale geldi.

Alâkadar makamların dertlerimizle meşgul olmalarını rica ediyoruz.

Müreftede üzümcü halkı namına
Muhtar Ali

Maarif Tayinleri

İstanbul erkek lisesi fizik muallimi Hikmet beyin muallimliğe naklinden dolayı inhlâl edn (50) lira ücretli pansiyon müdür muavinliğine İstanbul lisesi müdür muavini Behçet bey; Pertevniyal erkek lisesi doktorluğuna Kabataş erkek lisesi doktorluğundan açıkta kalan Turgut B. tayin edilmişlerdir.

Bahkçılık İşleri

Bahkçılık mütehasısı M. Berman Marmara adasındaki bahkçılık mektebinin Baltalimanma nakline lüzum gösterdiğinden mektebin Baltalimanma nakli muhakkak gibidir. Seçildiklerini evvelce yazdığımız on gence mütehasıs ders gösterecektir.

Bugünü Meselelerinden

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

Halbuki Hayri B. şekerleri vadesi hulûl ettiği zaman teslim edememiş ve bu mühlet iki defa temdit edilmiştir. Bu müşamaha niçin yapılmıştır? Şakir B. buna cevap vermiyorlar.

3 — Şakir B. Hayri beyin Büyükdadaki evinde değil kendi kiraladığı evde oturduğunu söylüyor.

Biz iddia ediyoruz: Şakir bey 1928 senesinde Büyükdada Hayri beyin istos yokuşundaki köşkünde oturmuştur. Bunu yalnız biz değil, bütün adahlar bilir.

4 — Şakir bey şarka giden ve hazineye yarım milyondan fazla bir ziyarı mucip olan şeker meselesinde Hayri beyin hiçbir alâkası olmadığını ve kendisinin de o vakit İstanbulda bulunmadığını söylüyor.

Biz bu işte Hayri Beyin alâkası olduğunu söylemedik. Yalnız bu iş yapıldığı zaman Şakir Beyin Şeker inhisarı idare meclisi reisi bulunduğunu iddia ettik. Şakir Beyin o vakit İstanbul'da bulunmaması onu mes'uliyetten ve hesap vermekten kurtaramaz.

5 — Şakir Bey diyor ki: Alpullu Şeker fabrikasının sermayesi (750,000) liradır. Alpullu şeker ve ispirto fabrikaları ise üç milyon liradan fazla kıymettedir. Bu fazla sermayeyi şirket hükümet ve milli bankalardan temin etmiştir.

Biz de aynı şeyi iddia ediyoruz ve diyoruz ki, (750) bin lira için üç milyon lira kredi açan hangi müessesedir? Dün-

HAKİKİ HAYAT HİKÂYELERİNDEN: 17

Bir Dilim Ekmek İçin Genç Yaşımda Sefil, Perişan Olmuştum!

— 2 —

Bir gün vazifemin başında ilken kardeşim geldi. Yüzünde büyük bir keder vardı, ilk bakışta felâketi anladım.

Kardeşim, gözyaşlarını gizlemeye çalışarak:

— Annem seni çağırıyor, dedi.

Anneciğimi son defa olmak üzere görmeye gitmiştim. Can çekişiyordu. Bir arabaya atılarak son süratle eve gittim, fakat, zavallı anacığımın vücudu soğumuyla başlamıştı bile. "Anne," diye haykırarak soğuk cesedine sarıldım.

Ertesi gün onu kara toprağa bırakmıştık. Artık evimiz de ıssız bir mezarlığa dönmüştü.

Annemizi kaybettiğimizden yirmi beş gün sonra babamız evlendi. Bu sefer aldığı kadın kendisinden çok küçük, adeta çocuk deneyecek yaştaydı.

Babam evlenince daha iyi anladım ki, zavallı annemin ölümünü dört gözle bekliyormuş ve bunun üzerine ona karşı daha büyük bir kin duydum.

Kardeşime çok acıyordum. Çünkü anne şefkatine en muhtaç yaşındaydı ve istikbali benimkinden daha karanlıktı. Onu da san'ata vermek istediler. Fakat masrafını der-

uhte edeceğimi söyledim, ısrar ettim ve onu mektebe koydurdum.

Fakat bunun üzerine büyük bir felâket daha baş gösterdi ve beni işimden çıkardılar.

Bu felâket beni beynimden vurdu. Çünkü artık babamın eline bakacaktım. Vekâletin bir emri, on sekiz yaşımı ikmal etmeyen gençlerin vazifesine nihayet vardığı için ekmeğinden olmuştum.

Hayatım altı ay büyük bir keder içinde geçti. İş bulmak için baş vurmamışım yer kalmadı.

Yok, yok.

Parasızlık, sefalet, babamın surati beni yeisten yeise atıyordu. Kardeşime de bakılmıyor, mektep masrafları verilmiyordu.

Bir gün babam beni fena halde tahkir etti, başıma kan çıktı, artık bu adamla bir çatı altında oturamayacağımı anhyarak alıp başımı evden çıktım. Nereye gideceğimi hiç bilmiyordum, köylere doğru yürüdüm, eski bir kulübenin önünde bir ihtiyara tesadüf ettim. Açlık baş gösterdiği için ondan bir dilim ekmek dilenmeye karar verdim.

[Arkası var]

Yarın: Harbin Üçüncü Senesinde İstanbulda Yakalanan Telsiz Telgraf Kimin Hesabına İşliyordu.

Karmanyolacılar..

İki Adam Bir Kızın Beşbirliklerini Kaptı

Samatya'da oturan Müzeyyen hanım isminde bir kadına çağızın 18 yaşlarında Nüzhet hanım isminde bir yeğeni vardır. Bu kız Yedikulede bir ağ fabrikasında çalışıyor. Her gün öğle yemeğini evinde yiyerek tekrar çalışmaya dönüyor. Dün saat ikide evinde yemeğini yemiş işine avdet ederken yeğeni Bedia hanımın beşbiryerdelerini boy-nuna takmış.

Yanımda arkadaşı Matmazel Fotika ile İmrahor caddesinden geçerken yanlarına asker elbiseli iki kişi yaklaşmış. Bunlardan birisi bahriye diğeri de piyade elbiseliymiştir. Fenha bir yere geldikleri zaman hemen bahriye elbiseli adam kızın üzerine atılmış ve

şiddetli tokatlar indirerek kızı sersemlettikten sonra boynundaki beşbiryerdeleri koparmış ve Samatya istasyonuna doğru koşmaya başlamışlardır. Nüzhet Hanım orada düşmüş ve bayılmıştır.

Hadiseyi haber alan yeğeni Bedia Hanım arkadan koşmuş, heriflerin peşini bırakmıyarak takip eden halk ile birlikte Samatya istasyonuna girmiş, bunlardan birini yakalamak istemiştir.

Bu adam ceketinin kolundan çıkardığı saldırma ile Bedia Hanımı tehdit ederek trene atlamak istemiş ise de Zeytinburnu fabrikası memurlarından bir zat yardıma koşmuş ve adam trenden in-

Şekerli Maddelerin Tetkiki

Şekerli maddelerde bazı tüccarların sakkarin kullandıkları anlaşılmaktadır. Ticaret odası şekerli maddelerde bu gibi sahtekârlığın önünü almak ve mütecasirleri cezalandırmak için bir şekerli madde tetkik komisyonu teşkil etmiştir. Komisyon 10 Eylül 930 tarihinde Ticaret odasında toplanacak, bu gibi işlerle meşgul olacaktır.

dirilmiştir. Arkadaşı trenle kaçmıştır.

Nüzhet H. bayıldığı için Samatya eczanesine nakledilerek uzunca süren tedaviden sonra ayılabilmıştır. Karmanyolacı polise teslim edilmiştir. Beşbiryerdeler ise arkadaşı tarafından kaçırılmıştır.

Bu adamın Trabzon vapurunda çalıştığı ve isminin de Ali olduğunu söylüyorsa da sözünden şüphe edilmektedir.

sürmek için, bir kısmı da pancar tohumu şeklinde Hayri beye iş yaptırmak için verilmiştir. Bu avanslardan köylü değil, Hayri bey istifade etmiştir.

Buraya kadar Şakir Beyin verdiği cevapları tahlil ettik. Şimdi de Şakir Beyin cevap-sız bıraktığı sualleri tekrar edelim:

1 — Şirket lehine yapılan istisnâklarda gerek hazinenin gerek efradın hukuku zarar görmüştür. Kırklareli varidatı hususiyesine ait olan 300 bin liralık Sarmısaklı çiftliği (29) bin li.yaya alınmıştır. Bunun gibi birkaç misal daha vardır.

2 — Manevî tesir ve avans vadile Alpulluda köylüye satılan traktör ve pullukların Türkiye mümessilleri Hayri ve Şakir Beylerdir.

3 — Şakir Bey şeker inhisarı meclisi idare reisi bulunduğ zaman Karsa gönderilmek üzere Ruslardan alınan şekerlerden hazine lâakal yarım milyon zarara uğramıştır. Bunun mes'ulü kimdir?

4 — 1928 senesinde Şakir Bey bütçe encümeni reisi bulunduğ zaman Alpullu şeker fabrikasına bir milyon liralık avans verildiği söylenmektedir. Bu para kimin emrile verilmiştir.

Yarın da traktör işine ait cevapları tetkik edeceğiz.

Dr. A. KUTİEL

Muayenehane ve tedavi elektrik laboratuvarı: Karaköy Topçular caddesi No. 34

HASAN ZEYTİNYAĞI

Dünyanın en nefis ve en leziz yağıdır

Artık yemeklerde, salatalarda, tatlılarda pilavda, havyarda ve bilhassa mayonezde Hasan zeytin yağı istimal ediniz, Çünkü pek saf ve halistir. Şerbet gibi tatlıdır. Hamiziyeti yoktur. Bakkallardan aldığımız fiatten daha ucuzdur. Mahlüt yağlardan tevakkı etmek lâzımdır. Tereyağı yerine Hasan zeytin yağı istimal eylemek kârı akıldır. Bilhassa içmek suretile Hasan zeytin yağını doktorlar tavsiye etmektedirler. Kum, taş, böbrek ve bilhassa karaciğer, safra sarılık hastalıklarında bol bol Hasan zeytin yağı içiniz. Kiloluk şişelerde 80, bir ve beş ve daha büyük tenekelerde safı okkası 100 kuruştur. Hasan Ecza deposudur.

Süt veren annelere **FOSFATLI ŞARK MALT** Hülâsası kullanınız Her eczanede satılır

Birinci sınıf terzi

Hazır ve sipariş üzerine son moda kadın elbisesi yapan birinci sınıf bir ecnebî terzi iş arıyor. Beyoğlu : 1620 numara-ya müracaat ediniz

Mercedes

Büro makinelerinin (yazı makineleri, elektrikle yazı makineleri, hesap makineleri, elektrikle muhasebe makineleri.) Türkiye umum vekâletini İstanbul'da Ziyaeddin Sait Bey deruhte ederek işe başlamıştır. Taşra vekâletlerine ihtiyaç vardır. Talip olanların Birinci Vakıf Hanında Ziyaeddin Sait B. ile muhabere ederek şeraiti anlamaları rica ve ilân olunur.

Büyük Tayyare Piyankosu

YEVMIYE 5 KURUŞ VEREREK ZENGİN OLMAK İSTERSENİZ:

TAYYARE PİYANKOSU BİLETİNİ ALINIZ

İKİNCİ KEŞİDE 11 Eylül 1930 dadır...

BÜYÜK İKRAMIYE 35000 LİRADIR

SÜKÜFE

KOLONYA SULARI

BOĞUCU SICAKLARA KARŞI HAYAT SİGORTASIDIR

Münhasıran kibar mağazalarda bulunur.

Muayenehane Nakli
DOKTOR
Ömer Abdurrahman
Cilt, Saç, Frengi ve Belsoğukluğu Mütahassısı
Muayenehanesini Ankara caddesi hükümet konağı civarında eski İkdam yurdu karşısında 71 numaralı daireye nakletmiştir.
Her gün birden ikiye, dört buçuktan akşama kadar.

Bakteriyolog, Patolog
Prof. Dr. M. Lütfi
Dahili, intani hastalar, bakteriyolojik ve patolojik muayeneleri Ankara caddesinde vilâyet karşısında 15 No. da kabul etmektedir.
Muayenehane: Telefon İstanbul 2323
İkametgâhi : " " 2236

İstanbul ikinci icra dairesinden: Bir borçtan dolayı mahcuz ve satılması mukarrer olan cevziden mamul sedef kakmalı (aynalı dolap, sandalye, yazıhane masası, koltuk) maruken kanepeler ideal yazı makinesi, bir adet demir kasa dosya dolabı 11 - 9 - 930 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 dan itibaren Galata'da Agopyan hanında 9 - 10 No.lu dairede açık artırma ile satılacağından talip olanların 930 - 321 dosya numarasını hamilen mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Dr. Horhoroni
Beyoğlu Mektep sokak No. 35, muayene sabahdan akşama kadar

VAPURLAR

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata köprü başında Beyoğlu 2362. Şube acentesi: Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında Tel. İst. 2740

Mersin sürat postası

(İnebolu) vapuru 10 Eylül çarşamba 11 de Galata rihimindan kalkarak Çanakkale, İzmir, Küllük, Fethiye, Finike, Antalya, Alâiye, Mersin'e gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamur, Alâiye, Antalya, Finike, Fethiye, Küllük, İzmir uğruyarak gelecektir. Çanakkale'de yalnız yolcu verilir yolcu alınır.

Trabzon ikinci postası

(Ankara) Vapuru 11 Eylül perşembe akşamı Galata rihimindan kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesine Rize, Of, Sürmene, Trabzon, Polathane, Görele, Gireson, Ordu, Fatsa, Samsun, Sinop, İnebolu'ya uğruyarak gelecektir.

Yeni Mevsim Yaklaştı

Bu münasebetle Galata Karaköyde börekçi firmı ittisalinde büyük mahallebicineğin üstünde

EKSELSIOR

Büyük Elbise Fabrikası

En mükemmel kumaşlardan en son modaya muvafık ve kusursuz biçimde imal edilmiş zengin ve mütenevvi çeşitlerde münthap elbiseler muhterem müşterilerinin enzarı istifadelerine arz etmektedir.

ERKEKLERE MAHSUS

İngiliz muşambaları	9 1/2	Liradan itibaren
Kabilitebdil muşambalar	14 1/2	"
Muşambalar bivertin astarı	19 1/2	"
Muşambalar İngiliz biçimi kumaşlardan	17 1/2	"
Gabardin pardesüleri MUFLON İLE	25 1/2	"
Meshur Mandelberg marka empermeabilize Gabardin pardesüleri	29 1/2	"
Mandelberg pardesüleri muflon ile	37 1/2	"
İngiliz biçimi kumaşlardan PARDESÜLER	22 1/2	"
Trençkotlar	17 1/2	"
İyi cins yünlü paltolar	13 1/2	"
İngiliz biçimi Kostümler spor ve sair renklerde	14 1/2	"
Lâcivert siyah ve sair renklerde Kostümler	18 1/2	"

HANIMLARA MAHSUS

Deri taklidi muhtelif renklerde Muşambalar	13 1/2	"
Son moda biçimde ve kabili tebdil Muşambalar	14 1/2	"
Muhtelif renklerde gabardin Trençkotlar	17 1/2	"
ÇOCUKLARA MAHSUS		
Kauçuk muşambalar	4 1/2	"
Bivertin muşambalar	7 1/2	"
Trençkotlar	9 1/2	"
Trençkotlar muflon ile	13 1/2	"
Yünlü paltolar	9 1/2	"

Aynı zamanda erkeklere mahsus gayet şık pardesüleri, paltolar, kostümler, ve muşambaların münthap çeşitleri ve hanımlara mahsus mantolar ve ipeklî muşambaların mütenevvi çeşitleri mevcuttur.

Toptan Fiatına Perakende Satış

Saracane Başında Horhor Caddesinde Münür Paşa konağında
Leyli ve Hayriye Liseleri KIZ ve neharî erkek

Ana, ilk, orta ve lise kısımları vardır. Kız ve erkek talebe ayrı ayrı kısımlardadır. Bütün sınıfları mevcuttur. Talim heyeti en maruf müderris ve muallimlerden mürekkeptir. Fransızca tedrisata ilk sınıflardan başlanır. Leyli talebenin bilhassa gıda ve sıhhatine azamî dikkat ve ihtimam olunmaktadır. Talebe mektebin hususî otomobillerile mektebe gelir ve akşam evlerine aynı vesaitle gönderilir. Kayıt muamelesi devam etmektedir.

Hilâiahmer Afyonkarahisar maden suyu satış deposundan:

Sirkecide Nur hanındaki Karahisar maden suyu satış deposunu bu kerre Yenipostane karşısında eski Zaptiye sokağında 20 numaraya nakletmiştir. Telefon İstanbul: 2653

Doğum ve kadın hastalıkları mütahassısı

Doktor Hüseyin Naşit
Türbe, eski Hilâiahmer binası
No. 10 Telefon İst. 2622

Türk kadınlar **BİÇKİ YURDU** Müdürlüğünden
18 inci ders senesi için **DİVANYOLU** Tel İst. 2083
talebe kaydına başlanmıştır.

At yarışları

Veli Ef. dide 12 eylül cuma
Son hafta, Sipahi ocağının iştirakile.
Trenler, büfe, bahsi müsterek

Mes'ul müdür: Selim Ragıp